

การเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียน
ที่มีรูปแบบของการอธิบายต่างกัน

นายทิวา มั่งน้อย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-177-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018423

117193279

A COMPARISON OF PEER ADJUSTMENT
AMONG STUDENTS WITH DIFFERENT
EXPLANATORY STYLES

MR. THIWA MONKNOI

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-177-7

หัวช้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียน
 ที่มีรูปแบบของการอธิบายต่างกัน
 例如 นายทิวา มั่น้อย
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ไยอิน สันสนยุทธ
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์จรุงกุล บูรพาวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยาลัย

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ภาร วัชราภิญ)

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุภาวรรณ គศรบรรล) *.....*

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไยอิน สันสนยุทธ) *.....*

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ จรุงกุล บูรพาวงศ์) *.....*

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรรษพงษ์ ศิริวรรษบุคย์) *.....*

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สม哥ชน์ เอี่ยมสุภาษิต) *.....*

ที่ว่า มังน้อย : การเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนที่มีรูปแบบ
ของการอธิบายต่างกัน (A COMPARISON OF PEER ADJUSTMENT AMONG
STUDENTS WITH DIFFERENT EXPLANATORY STYLES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.โยธิน
ศันสนย์หุทธ, อาจารย์จรุงฤทธิ์ บูรพาวงศ์, 97 หน้า. ISBN 974-581-177-7

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการ
ปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียน ที่มีรูปแบบการอธิบายแตกต่างกันโดยศึกษาว่า นักเรียนที่มีรูปแบบการอธิบาย
แบบใด จะมีความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนสูงกว่ากัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา^{ปีที่ 5} ในโรงเรียนมัธยมชายและมัธยมหญิง สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
400 คน การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามรูปแบบการอนุมานสาเหตุ และแบบวัดความสามารถในการปรับตัว
กับเพื่อน

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี มีความสามารถในการปรับตัวกับ
เพื่อนสูงกว่า นักเรียนที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($P < .005$)

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *[Signature]* นรพ.

C143157 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : EXPLANATORY STYLES/ABILITY TO ADJUST WITH PEERS

THIWA MONKNOI : A COMPARISON OF PEER ADJUSTMENT AMONG STUDENTS WITH DIFFERENT EXPLANATORY STYLES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. YOTHIN SANSANAYUT, Ph.D., JARUNGKUL BURAPAVONG, 97 PP. ISBN 197-581-177-7

The purpose of this descriptive research were to compare the ability to adjust with peers among students with different explanatory styles by study that students with different explanatory styles show a different in their ability to adjust with peers. The sample was Mathayom Suksa five students in boy and girl schools under the jurisdiction of the department of General Education, Bangkok Matropolis. The sample included 400 students. The instrument in this research were the Attributional Style Questionnaire (ASQ) and the Ability to Adjust with Peers Questionnaire.

The results show that :

The ability to adjust to peer of the positive explanatory styles students in significantly higher than the negative explanatory styles students ($P < .005$)

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... M. นันท์ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. นันท์ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... ดร. นันท์ .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ไยอิน
ศันสนยุทธ และอาจารย์จรุงกุล บูรพาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้ความเข้าใจ
คำแนะนำ และการตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนอบรมสั่งสอนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอ
มา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา และ
คณาจารย์ทุกท่านที่ประสันต์ประศาสน์ความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่านผู้บังคับบัญชา ที่ให้ความช่วยเหลือ สันับสนับ ให้ความอนุเคราะห์
ด้านเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณจากการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่อำนวยความสะดวกและให้
ความร่วมมือในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ที่ช่วยเหลือด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ
สอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พี่ ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม และพี่ ๆ เพื่อน ๆ ชาวจิตวิทยาทุกคนที่ให้
ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ และระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และน้อง ๆ ที่
ให้ความรัก ความห่วงใย ความอบอุ่น ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจตลอดจนสนับสนุนและมอบ
ทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยในการศึกษาทุกด้านตลอดมา

ทิวา มั่น้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิจกรรมประจำ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ปัญหา.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
ขอบเขตของการวิจัย.....	22
คำจำกัดความในการวิจัย.....	23
สมมติฐานในการวิจัย.....	24
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	24
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
กลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
ประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	55
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก ก.....	66
ภาคผนวก ข.....	70
ภาคผนวก ค.....	72
ภาคผนวก ง.....	73
ภาคผนวก จ.....	74
ภาคผนวก ฉ.....	88
ภาคผนวก ช.....	92
ภาคผนวก ซ.....	94
ประวัติผู้เขียน.....	97

สารนักศึกษา

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าอย่างของการอธิบายสาเหตุของ เหตุการณ์learร้ายในเรื่อง "ความล้มเหลวในการสอนกลางภาค" ชั้นพิจารณา 3 มิติประกอบกัน...	9
2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อกราฟรายข้อมาตร ASQ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกราฟแต่ละข้อ กับข้อกราฟอื่น ๆ ทั้งหมดของมาตร.....	32
3 แสดงค่าความเที่ยงของมาตร ASQ โดยแยกเป็นรายมิติ และรวม 3 มิติ.....	39
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างคะแนนการอนุมานสาเหตุ นิติแห่งแหล่งกำเนิดของสาเหตุ (X_1) นิติแห่งความสมำเสมอ (X_2) นิติแห่งความทั่วไป (X_3) คะแนนรวม 3 มิติ (X_4) และคะแนนความซึมเศร้า (BDI).....	40
5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อกราฟรายข้อมาตรวัดความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อนโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกราฟแต่ละข้อกับข้อกราฟอื่น ๆ ทั้งหมดของมาตร.....	42
6 แสดงค่าความล้มพ้นของคะแนนการปรับตัวที่กลุ่มตัวอย่างประชาเมืองและเพื่อนสนิทประชาเมืองกลุ่มตัวอย่าง.....	45
7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวกับเพื่อน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความน่าควบหาสามารถมากและน้อย.....	48
8 แสดงค่ามัชณิเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการอนุมานสาเหตุนิติแห่งแหล่งกำเนิดของสาเหตุ นิติแห่งความสมำเสมอ นิติแห่งความทั่วไปและคะแนนรวม 3 มิติ.....	52
9 แสดงค่ามัชณิเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการปรับตัวกับเพื่อน.....	52
10 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่ามัชณิฐานของคะแนนการอนุมานสาเหตุ.....	53

สารนี้ๆค่าราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 แสดงความแตกต่างของค่ามัธยม เลขคณิต ของคะแนนความสามารถใน การปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่มีรูปแบบของการอธิบายในลักษณะ มองโลกในแง่ดี (ได้คะแนนทุกมิติสูงกว่าค่ามัธยฐาน) และนักเรียนที่มี รูปแบบของการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย (ได้คะแนนทุกมิติต่ำ กว่าค่ามัธยฐาน)	54

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงกระบวนการเกิดการช่วยคนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ใน ระยะแรกของแนวความคิดเรื่องนี้.....	5
2	แสดงกระบวนการเกิดอาการช่วยคนเองไม่ได้.....	11